

PRIM. DR. SC. GORDANA KAIĆ
[1965. – 2021.]

*Doviđenja, dragi, doviđenja;
ti mi prijatelju jednom bješe sve.
Urečen rastanak bez našeg htijenja
obećava i sastanak, zar ne?*

Jesenjin, 1925.

Dana 4. listopada 2021. zauvijek nas je napustila naša prim. dr. sc. Gordana Kaić, klinička citologinja, suradnica, učiteljica, voditeljica i prijateljica.

Prim. dr. sc. Gordana Kaić rođena je 1965. godine. Na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirala je 1990. godine. Nakon pripravničkog staža i položenog stručnog ispita zaposlila se u Domu zdravlja Zaprešić. Specijalizaciju iz Kliničke citologije započela je 1995. u KBC-u Sestre milosrdnice. Od 1996. nastavlja specijalizaciju na Odjelu za kliničku citologiju i citometriju Kliničke bolnice Dubrava. Specijalistički ispit iz kliničke citologije položila je 2000. godine. Od siječnja 2012. prelazi u Zavod za kliničku citologiju i citogenetiku Kliničke bolnice Merkur, gdje od 2016. obnaša dužnost voditeljice Odjela za aspiracijsku i neginekološku eksfolijativnu citologiju, a od 2018. dužnost v. d. pročelnice Zavoda.

Područja posebnoga stručnog i znanstvenog interesa bila su joj maligne bolesti, posebno hematološka citodijagnostika, interdisciplinarni pristup i translacijska medicina. Sudjelovala je u nekoliko znanstveno-istraživačkih projekata financiranih od Ministarstva znanosti i obrazovanja: 1996. – 2002. *Citološka dijagnostika PIN-a* (glavni istraživač: Željka Znidarčić, KB Dubrava); 2002. – 2006. *Značaj biopsije sentinel limfnog čvora kod melanoma i karcinoma dojke* (glavni istraživač: Sandra Stanec, KB Dubrava); 2007. – 2011. *Uloga neutrofila i oksidacijskog stresa u operacijama kolorektalnog karcinoma* (glavni istraživač: Igor Stipančić, KB Dubrava) te Hrvatske zaklade za znanost: 2017. – 2021. *Prognostička vrijednost i dinamika cirkulirajuće mikroRNA u visokorizičnom mijelodisplastičnom sindromu liječenom 5-azacitidinom* (glavni istraživač: Slobodanka Ostojić Kolonić, KB Merkur).

Njeni znanstveni radovi obuhvaćali su primjenu novih tehnologija na citološkim preparatima, često je i sama usavršavala nove tehnologije. Magistarski rad obranjen na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (2005.) *Morfometrijska analiza jezgre i nukleolarnog organizatora (NOR-a) u diferencijalnoj dijagnostici premalignih i malignih lezija prostate* osigurao joj je status eksperta u području citologije prostate, što je prepoznato i na međunarodnom nivou te je kao pozvani predavač mogla svoje bogato iskustvo prezentirati na Europskom citološkom kongresu u Turskoj 2011. godine. Doktorska disertacija obranjena na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (2012.) *Povezanost broja FOXP3+ limfocita u citološkim otiscima sentinel limfnih čvorova s prognostičkim čimbenicima kod bolesnika oboljelih od melanoma kože* originalan je znanstveni doprinos u području istraživanja uloge regulacijskih limfocita T u modulaciji protutumorske imunosti i metastaziranju melanoma s ciljem primjene tih znanja u kliničkoj praksi. Zvanje primarijusa dodijelilo joj je Ministarstvo zdravstva 2013., a 2014. je izabrana u zvanje znanstvenog suradnika na Sveučilištu u Zagrebu.

Imala je iznimnu energiju radeći u multidisciplinarnoj grupi za bolesti glave i vrata (KB Merkur). Pod voditeljstvom prof. dr. sc. Mariastefanie Antice (IRB), bila je jedna od suradnica projekta HERO *Telemedicina – praćenje oporavka za hematološke bolesti* (interaktivna mrežna stranica namijenjena hematološkim bolesnicima s informacijama o pandemiji COVID-19). Projekt HERO, punog naziva *Healthcare Online* odnosno *Skrb za zdravlje putem e-sučelja*, financiran je u sklopu poziva *Central European Initiative COVID-19 Extraordinary Call for Proposals 2020*. Uz znanstvenike iz Instituta Ruđer Bošković u projektu sudjeluju liječnici i stručnjaci Kliničke bolnice Merkur, CERRM – Medicinskog fakulteta i Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Otvorenog među-

narodnog sveučilišta *Ukraina* u Kijevu, Sveučilišta Connecticut u SAD-u te Medicinskog fakulteta Sveučilišta *La Sapienza* u Rimu, Italija.

Cijeloga radnog vijeka radila je na sustavnoj izobrazbi kadrova iz citologije. Sudjelovala je u nastavi više poslijediplomskih studija na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu: na Sveučilišnom poslijediplomskom studiju *Klinička citologija*; Sveučilišnom poslijediplomskom specijalističkom studiju *Patologija i citologija* te Sveučilišnom poslijediplomskom specijalističkom studiju *Hematologija* kao nastavnik te voditelj ili suvoditelj kolegija iz hematološke i gastroenterološke citologije, što je radila s veseljem i uz visoke ocjene polaznika. Predavala je i studentima na Integriranom preddiplomskom i diplomskom studiju medicine na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u izbornom kolegiju *Gdje je granica između embriogeneze i kancerogeneze?*. U nastavi kolegija *Citološke i histološke tehnike* za zdravstveno-laboratorijske tehničare na Zdravstvenom učilištu u Zagrebu davala je svoj maksimum, bilo da se radilo o predavanju ili strpljivom podučavanju uz mikroskop. Bila je mentorica diplomskih radova na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu te mentorica specijalizantima iz patologije i citologije.

Prelaskom u Zavod za kliničku citologiju i citogenetiku Kliničke bolnice Merkur raste njen interes za hematološku citologiju, posebno za citološku dijagnostiku povećanoga limfnog čvora te citodijagnostiku mijelodisplazija. Bila je članica Radne skupine za mijelodisplastični sindrom Hrvatske kooperativne grupe za hematološke bolesti (KROHEM), koja je zajedno s Referalnim centrom Ministarstva zdravlja Republike Hrvatske za dijagnostiku i liječenje mijelodisplastičnog sindroma te Hrvatskim hematološkim društvom Hrvatskoga liječničkog zbora izradila hrvatske smjernice za dijagnozu i liječenje mijelodisplastičnog sindroma (MDS) objavljene u *Liječničkom vjesniku*, čiji je bila koautor. Bila je prva autorica i prva voditeljica Referentnog centra Ministarstva zdravstva za citološku dijagnostiku limfnog čvora dodijeljenog Zavodu za kliničku citologiju i citogenetiku Kliničke bolnice Merkur (12. 8. 2020.). Objavila je kao autorica ili koautorica na desetak znanstvenih i stručnih radova u znanstvenim časopisima s međunarodnim uredništvom i međunarodnom recenzijom koji su citirani i indeksirani u relevantnim bazama podataka: *Current Contents* (CC), *WoS*, *Scopus*. Sudjelovala je kao pozvani predavač na Europskim citološkim kongresima (Istanbul 2011., Cavtat 2012., Madrid 2018.), bila je moderatorica okruglih stolova, članica ili predsjedateljica sekcija, aktivna sudionica na brojnim skupovima, simpozijima te ostalim međunarodnim i domaćim kongresima s objavljenih više od pedeset kongresnih sažetaka u časopisima i zbornicima skupova.

S velikim entuzijazmom pristupala je organizaciji rada u Zavodu za kliničku citologiju i citogenetiku (ZKCC) KB Merkur, ali i kao članica Organizacijskih odbora nacionalnih citoloških kongresa (2016. i 2021.) i Europskoga citološkog kongresa (Cavtat 2012.), organizaciji Simpozija povodom obljetnica Odjela za kliničku citologiju i citometriju KB Dubrava (2001.) i Zavoda za kliničku citologiju i citogenetiku KB Merkur (2015.). Sudjelovala je kao organizatorica i/ili predavačica na tečajevima trajnog usavršavanja: *Klinička (neginekološka) citologija u svakodnevnoj praksi*, KB Dubrava (1998.); *Citomorfologija i dodatne tehnologije u dijagnostici povećanog limfnog čvora*, KB Merkur (2018.); *Citomorfološka analiza u dijagnostici mijelodisplastičnog sindroma* na tečaju trajnog usavršavanja Hrvatske komore biokemičara *Multidisciplinarni pristup u dijagnostici mijelodisplastičnog sindroma* (2019.) te neprekidno od 2000. do 2014. kao predavačica na tečajevima trajnog usavršavanja citotehnologa u organizaciji Ministarstva zdravstva i Hrvatskog društva za kliničku citologiju HLZ-a.

Istaknula se u dugogodišnjem društvenom radu. Bila je članica Hrvatskoga liječničkog zbora od 1991. godine, članica Hrvatskoga katoličkog liječničkog društva od njegova osnivanja (1991.), na čijim stranicama stoji: "Kao što je u osobnom i profesionalnom životu tiho i samozatajno pomagala ljudima u potrebi, tako nas je 4. listopada 2021. godine tiho i samozatajno napustila naša draga kolegica Gordana Kaić. Počivala u miru Božjem!". Od 1996. bila je članica Hrvatskog društva za kliničku citologiju HLZ-a, gdje je bila vrlo aktivna (članica Upravnog odbora 2009. – 2013., II. dopredsjednica 2013. – 2017.) te su se kolege biranim riječima oprostili od nje: „Prošli tjedan nas je napustila draga kolegica prim. dr. sc. Gordana Kaić, dr. med. Preran je njen odlazak, a bol i praznina uvukla se duboko u sva naša srca. Naša Goga voljela je život, voljela je svoju obitelj, voljela je citologiju, neizmijerno i odano. Prisjetimo se zajedno Goge u spomenaru naših zajedničkih skupova i druženja. Uvijek ćemo te pamtiti, draga Goga! Hrvatsko društvo za kliničku citologiju HLZ“. Bila je i članica Hrvatskoga hematološkog društva HLZ-a i članica Hrvatske udruge hematologa (KROHEM).

Prim. dr. sc. Gordana Kaić je svojom osebjnom osobnošću unosila u radno okruženje dio svoga bogatog stručnog iskustva i organizacijskih sposobnosti, entuzijizam i upornost te nadasve iskrenu

znanstvenu znatiželju. Blagošću i toplom ljudskom riječju pokazala se kao iskren, odan i pažljiv prijatelj. Za života se žurila napraviti što više i u teškim trenucima, osobito u zadnjim mjesecima kada je znala da će morati prerano otići, niti u jednom trenutku nije se prepustila samosažaljevanju, već je svu energiju uložila u dovršavanje poslova. Molekularno/citogenetski laboratorij u sklopu Zavoda za kliničku citologiju i citogenetiku KB Merkur, kojemu je posvetila svoje zadnje dane, dobio je svoj sjaj, projekti su završeni, ali ostala su nedovršena predavanja na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu studentima i polaznicima poslijediplomskih specijalističkih studija. Ostali su uskraćeni i specijalizanti kojima je nesebično prenosila svoje znanje.

Snagu kojom se Gordana nosila s bolešću i spoznajom preranog odlaska možda na najbolji način opisuje poruka koju je dva tjedna prije smrti poslala prijateljici, koja je plačem dala oduška emocijama: „O, draga moja, ne smiješ tražiti tako jaku kontrolu od sebe. Ja sam si pred par mjeseci bila rekla da ni jednom neću zaplakati jer nema razloga za to. Lijepo mi je i u stvari živim najljepše mjesece svoga života. Međutim, nema razloga uskraćivati si niti tako plemenite emocije. Mislim da pomažu i olakšavaju neke trenutke. Sve je to za ljude. I da, i dalje mislim da sve skupa puno teže pada našim najdražima, nego nama koji smo se pozdravili i idemo na potpuno izvjesno putovanje“.

Preranom smrću prim. dr. sc. Gordane Kaić izgubili su svi: kolege, studenti, prijatelji, a najviše njena obitelj koju je obožavala. Njezin nemirni duh i znatiželja nisu priznavali strah od nepoznatog, a sadašnje i buduće generacije svjedočit će o njenoj neprolaznosti, kao što je rekao L. Arreat: „Veliki ljudi počinju živjeti tek poslije smrti“.

Hvala, draga Goga, što smo imali priliku biti Tvoji suradnici i prijatelji. Živjet ćeš u našim sjećanjima kao neizbrisiv podsjetnik na dobrotu, radost stvaranja i nesebičnog darivanja najpotrebitijima, onog najvrjednijeg što čovjek ima, samoga sebe!

U ime najbližih suradnika

prim. dr. sc. Karmela Šentija, dr. med.

Zavod za kliničku citologiju i citogenetiku Kliničke bolnice Merkur

DR. DRAGOMIR DOKMANOVIĆ

[19. 8. 1940. – 12. 2. 2022.]

*Što je čovjek? Što je trajnost i smisao života?
Prema vječnosti, naše su godine
kap vode ili zrnce pijeska...*

Imam čast oprostiti se od uglednoga ogulinskog liječnika dr. Dragomira Dokmanovića, specijalista ginekologije i opstetricije. Pripadao je plejadi poznatih ogulinskih liječnika koja polako nestaje i iza koje ostaje nostalgija i uspomena na pregalački rad u teškim, ponekada grubim radnim i životnim uvjetima. Malobrojni su još liječnici koji su živi svjedoci tog vremena, ostali su se istopili kao „uje u svići“. Drago je svojim djelovanjem obilježio značajan period u radu ogulinske ginekologije.

Sjećam ga se onakva kakav je bio u svakodnevnom životu i u operacijskoj sali. Dr. Dokmanović bio je liječnik kojemu sam na početku svoje karijere predala dokumente za posao, a sada sam u mirovini i opraštam se od cijenjenog kolege. Hitar, brzog koraka, otvoren za razgovor i suradnju, pouzdani operater s rukama vrijednim divljenja. U operacijskoj sali bio je usredotočen na posao, miran, stručan, bez napetosti i suvišnih radnji. Radio je s veseljem i lakoćom, tako da nismo imali osjećaj težine posla ili da se muči. Posebno su drage i dirljive uspomene na operativno završene porode, kada bi nakon vađenja djeteta nastupila opća veselost i popuštanje napetosti. Svijet je uvijek iznova stvoren kada se rodi dijete. Poziv ginekologa u sebi nosi veliku odgovornost, teret, ali i beskrajnu radost i veselje. Dr. Dokmanović najbolje je funkcionirao u najvećem naporu i kada je imao najviše posla. Tada je pokazivao svoj smisao organizatora i pravog zaljubljenika u svoj poziv. Stresan poziv ostavlja tragove i dalekosežne posljedice koje se naknadno osjećaju. Tako je i Drago u mirovini osjećao posljedice svoga napornog stresnog poziva.

Navest ću kratki životopis:

Rodio se 19. kolovoza 1940. godine u mjestu Lapat, općina Plaški. Osnovnu školu završio je u Plaškom, a gimnaziju u Ogulinu. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1969. godine. Prvo radno mjesto bilo mu je u Zdravstvenoj stanici Plaški, gdje je radio do 1. siječnja 1977., kada se zapošljava u Medicinskom centru Ogulin. Specijalizaciju iz ginekologije i opstetricije završio je 28. prosinca 1978. godine. U braku s prvom suprugom Lidijom dobio je dvoje djece: kćer Ljiljanu i sina Radu. Šef ginekologije bio je od 22. svibnja 1986. do 9. studenog 1991. te ponovno od 27. studenog 1996. godine do odlaska u mirovinu 31. prosinca 2005. godine. U svom radnom vijeku obavljao je i posao direktora OOUR-a polikliničko-konzilijarne stacionarne zaštite. Najveća mu je ljubav bila obitelj, a slobodno vrijeme ispunjavao je svojim hobijima: šahom, ribolovom, nogometom. Posebnu ljubav imao je prema gradnji i popravljanju kuća. Bio je pasionirani sakupljač starog oružja. Nakon odlaska u mirovinu kraće je vrijeme honorarno radio u bolnici u Gospiću. Nakon toga povukao se u sebe, udaljio se od ljudi i postao gotovo nevidljiv i tih. Živio je povučeno, okružen ljubavlju svoje obitelji, druge supruge Dubravke, djece Ljiljane i Rade, unuka Borisa, Nikole i Agathe. Rijetko smo se viđali, samo u prolazu. Život je kao trka u kojoj nema pobjednika, a svatko od nas sići će na svojoj stanici. Ostale su uspomene na dragoga pouzdanog kolegu i vrsnog ginekologa kojega ne želimo zaboraviti.

Počivao u miru Božjem!

Obitelji, rodbini i prijateljima upućujemo iskrenu sućut.

Dr. sc. Danijela Tomić,
spec. anesteziolog u mirovini